

3.2. Gældende straffebestemmelser om svig m.v.

Generelt gælder, at svig med fællesskabsmidler straffes på samme måde som svig med nationale midler, herunder også efter reglerne om forsøg og medvirken.

Efter straffelovens § 279 straffes for *bedrageri* den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved retsstridigt at fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab. For at kunne straffe efter straffelovens § 279 kræves det således bl.a., at der har foreligget en bestemmende vildfarelse.

Det følger af straffelovens § 279, at forbrydelsen først er fuldbyrdet, når formuetab (eller væsentlig risiko for formuetab) er indtrådt. Bestemmelsen adskiller sig herved fra de nedennævnte bestemmelser i særlovgivningen om svig i forbindelse med udbetaling af ydelser m.v. i henhold til administrationen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger inden for landbrug og fiskeri m.v., hvor forbrydelsen allerede er fuldbyrdet, når den pågældende har afgivet de urigtige eller vildledende oplysninger med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af ydelser m.v.

Efter straffelovens § 285 er strafferammen for bedrageri som udgangspunkt hæfte eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Er forbrydelsen af særlig grov beskaffenhed, eller er der begået et større antal forbrydelser, kan straffen stige til fængsel i 8 år, jf. straffelovens § 286, stk. 2. Er forbrydelsen af mindre strafværdighed på grund af de omstændigheder, hvorunder handlingen er begået, det litte formuetabs ringe betydning eller af andre grunde, er straffen bøde, jf. straffelovens § 287, stk. 1. Under i øvrigt formildende omstændigheder kan straffen bortfalde.

Bestemmelsen i straffelovens § 171 om *dokumentfalsk* fungerer i vidt omfang som en specialbestemmelse om bedrageri begået med et falsk dokument som middel. Efter denne bestemmelse straffes for dokumentfalsk den, der gør brug af et falsk dokument til at skuffe i retsforhold. Efter straffelovens § 172 kan dokumentfalsk straffes med fængsel indtil 8 år.

Desuden kan nævnes straffelovens §§ 161-163 om *urigtig erklæring m.v.* til offentlig myndighed. Efter straffelovens § 161 straffes med bøde, hæfte eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 2 år den, som for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt. Straffelovens § 162 indeholder en bestemmelse, hvor-

efter den, som ellers for eller til en offentlig myndighed afgiver urigtig erklæring om forhold, angående hvilke den pågældende har pligt til at afgive forklaring, straffes med bøde eller hæfte eller med fængsel indtil 4 måneder. Endelig er det i straffelovens § 163 fastsat, at den, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 4 måneder.

Efter bestemmelsen i straffelovens § 278, stk. 1, nr. 3, straffes for *underslæb* den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding uretmæssigt forbruger penge, der er betroet den pågældende, selv om den pågældende ikke var forpligtet til at holde disse afsondrede fra sin egen formue. Som det fremgår, er det en forudsætning for at anvende denne bestemmelse, at pengene er »betroet« den pågældende. Det er i retspraksis antaget, at f.eks. brug af socialhjælp i strid med forudsætningerne ikke er underslæb, jf. Vestre Landsrets dom offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 1937 s. 1103. Det må på den baggrund antages, at § 278, stk. 1, nr. 3, næppe kan finde anvendelse i tilfælde, hvor f.eks. støtte opnået på retmæssigt grundlag efterfølgende anvendes til andet formål.

Brug af midler til uvedkommende formål er efter omstændighederne strafbart efter straffelovens § 298, nr. 2. Efter denne bestemmelse straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger, ved forbrug af forudbetalt vederlag sætter sig ud af stand til at levere modydelsen.

Straffelovens bestemmelser om bedrageri, dokumentfalsk og urigtig erklæring m.v. suppleres som nævnt på en række områder af særlove, der indeholder bestemmelser om svig med fællesskabsmidler.

Til illustration kan nævnes lov administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbeholdtgørelse nr. 65 af 9. februar 1996.

Denne lovs § 23, stk. 1, indeholder en bestemmelse, hvorefter den, der bl.a. til brug for afgørelser, der træffes i henhold til Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffeloven. Det samme gælder den, der handler i strid med vilkår, der er fastsat i en sådan afgørelse, eller som forsøger herpå.

Efter lovens § 25, stk. 1, straffes bl.a. den, der begår et forhold som nævnt i § 23, stk. 1, med forsæt til at unddrage sig eller andre betaling af afgifter i henhold